EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 11.10.2021
COM(2021) 622 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Letno poročilo o spremljanju izvajanja programa za podporo strukturnim reformam za leto 2019

{SWD(2021) 283 final}

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Letno poročilo o spremljanju izvajanja programa za podporo strukturnim reformam za leto 2019

UVOD

Evropska komisija od leta 2017 upravlja **program za podporo strukturnim reformam**. Ta program s proračunom v višini 222,8 milijona EUR[1] podpira države članice pri oblikovanju in izvajanju institucionalnih in upravnih reform ter reform za spodbujanje rasti.

Strukturne reforme so po svoji naravi **zapleteni procesi**, njihovo načrtovanje in izvajanje pa zahtevata visoko specializirano znanje in spretnosti v vseh fazah. Poleg tega nekaterim državam članicam primanjkuje zmogljivosti za reševanje upravnih, gospodarskih in socialnih izzivov, ki jih prinašajo strukturne reforme.

Cilj programa je pomagati državam članicam pri **reševanju teh izzivov** in krepitvi **njihovih zmogljivosti** za pripravo in izvajanje reform za spodbujanje rasti. To pomaga krepiti javne institucije in uprave ter izboljšati postopke upravljanja ter učinkovitosti in odpornosti gospodarstva in družbe na splošno. Namen je okrepiti kohezijo in izboljšati konkurenčnost, produktivnost, trajnostno rast, ustvarjanje delovnih mest in naložbe.

To poročilo vsebuje pregled **ukrepov, podprtih v okviru programa za podporo strukturnim reformam za leto 2019**. V njem je opisan postopek izbire in izvajanja projektov, navedeni pa so tudi rezultati, ki so bili doslej doseženi s projekti v okviru programa za podporo strukturnim reformam za leta 2017, 2018 in 2019.

IZVAJANJE PROGRAMA ZA PODPORO STRUKTURNIM REFORMAM ZA LETO 2019

Leto 2019 je bilo tretje leto dejavnosti v okviru programa za podporo strukturnim reformam. Tako kot v prvih dveh letih se je tudi v tretjem pokazalo **veliko povpraševanje** po programu – **27 držav članic** je predložilo **580 zahtevkov za podporo**, **znesek pa je po oceni skoraj dvainpolkrat višji od razpoložljivega proračuna programa za podporo strukturnim reformam za leto 2019**.

Komisija je **zahtevke držav članic ocenila glede na načela in merila**, določena v uredbi o programu za podporo strukturnim reformam, ter **izbrala 263 zahtevkov iz 26 držav članic**.

Izbrani zahtevki so bili porazdeljeni po naslednjih glavnih področjih politike:

- **27 %** – trga dela, izobraževanja, zdravstva in socialne politike;
- **23 %** – rast in poslovno okolje (vključno s podnebjem in okoljem);
- **18 %** – upravljanje in javna uprava;
- **17 %** – finančne storitve in dostop do financiranja ter
- **15 %** – upravljanje prihodkov in upravljanje javnih financ.

Največji deleži podpornih ukrepov so namenjeni:

[1] Proračun se je povečal, ko je bila spremenjena prvotna Uredba o programu za podporo strukturnim reformam (EU) 2017/825 (UL L 129, 19.5.2017, str. 1) (Uredba (EU) 2018/1671, UL L 284, 12.11.2018, str. 3).

- digitalizaciji javne uprave (12 %);
- krepitvi sistemov izobraževanja in usposabljanja (8 %);
- izboljšanju dostopnosti, učinkovitosti in odpornosti sistemov zdravstvenega varstva (8%);
- krepitvi socialne zaščite in socialnih storitev (7 %);
- razvoju nacionalnih in čezmejnih kapitalskih trgov (6 %) ter
- povečanju učinkovitosti in uspešnosti javnega sektorja (8 %).

V skladu z načelom dobrega finančnega poslovodenja so imeli prednost zahtevki, ki so omogočili **hitro izvedbo podpore in hitro izvajanje reform na terenu**. Prednost so imeli tudi zahtevki, ki obravnavajo **opredeljene cilje** in ki bodo verjetno imeli **velik vpliv**.

92 % zahtevkov, izbranih za financiranje v okviru programa za podporo strukturnim reformam za leto 2019, je bilo neposredno povezanih s strateškimi prednostnimi nalogami EU:

- 62 % – izvajanje reform v odgovor na izzive, poudarjene v procesu evropskega semestra (priporočila za posamezne države in poročila o državah);
- 21 % – izvajanje prednostnih nalog Unije (unija kapitalskih trgov, enotni digitalni trg, energetska unija in podnebje itd.);
- 5 % – izvajanje zakonodaje EU in
- 4 % – izvajanje programov EU za ekonomsko prilagoditev.

Preostalih 8 % jih je bilo povezanih z izvajanjem reform držav članic, povezanih z drugimi prednostnimi nalogami.

Do 31. januarja 2021 je bilo zaključenih **20 %** projektov za podporo reformam, ki so se izvajali v okviru programa za podporo strukturnim reformam za leto 2019, **80 %** pa jih je bilo v teku.

NAPREDEK PRI DOSEGANJU CILJEV PROGRAMA

V tretjem letu izvajanja je program za podporo strukturnim reformam **znatno prispeval** k prizadevanjem držav članic za **opredelitev in odpravo strukturnih pomanjkljivosti**, ki preprečujejo oblikovanje in izvajanje reform. To je vključevalo:

- **pomoč pri pregledu obstoječih zakonodajnih postopkov** (npr. sprememba obstoječega zakona o mobilnosti delovne sile);
- **opredelitev pomanjkljivosti in zagotavljanje priporočil za izboljšave** (npr. pri javnem naročanju informacijskih rešitev);
- **povečanje zmogljivosti držav članic za opredelitev učinkovitejših postopkov in metodologij** (npr. z razvojem okvira za ocenjevanje uspešnosti zdravstvenega sistema);
- **podpiranje učinkovitejšega upravljanja človeških virov** (npr. s pomočjo pri izboljšanju strateškega upravljanja in sodelovanja med višjimi in srednjimi vodstvenimi delavci).

Ukrepi, izbrani in izvedeni v okviru programa za podporo strukturnim reformam za leto 2019, so namenjeni zagotavljanju evropske dodane vrednosti. Program za podporo strukturnim reformam **dopolnjuje druge programe** in politike na nacionalni, evropski in mednarodni ravni ter **spodbuja medsebojno zaupanje in sodelovanje** med državami članicami upravičenkami in Komisijo. Poleg tega ukrepi programa za podporo strukturnim reformam podpirajo razvoj in izvajanje rešitev, ki obravnavajo nacionalne

izzive, hkrati pa pozitivno vplivajo na **izzive, ki zadevajo celotno Unijo, ali izzive, ki vključujejo več držav članic**.

Za ponazoritev so navedeni naslednji primeri:

- pomoč pri pripravi akcijskih načrtov, ki podpirajo prehod s premoga, in opredelitev virov sredstev EU za financiranje prehoda;
- spodbujanje trajnostne mobilnosti, oblikovanje insolvenčnih okvirov ter oblikovanje in izvajanje protikorupcijskih ukrepov;
- izmenjava dobrih praks z državami članicami, ki so uspešno izvedle reforme upravljanja javnih financ;
- pomoč nacionalnim spodbujevalnim bankam v več državah članicah pri sodelovanju v programu InvestEU.

To poročilo ne ponazarja končnih učinkov reform[2], ki so jih države članice morda začele zaradi podpornih ukrepov, ki se izvajajo v okviru programa za podporo strukturnim reformam. Lahko pa rečemo, da je **program za podporo strukturnim reformam na dobri poti, da doseže svoj splošni cilj**.

Podporni ukrepi, ki se izvajajo v okviru prvih treh krogov programa za podporo strukturnim reformam v letih 2017, 2018 in 2019, **prispevajo k oblikovanju in izvajanju institucionalnih in upravnih reform ter reform za spodbujanje rasti**.

Med projekti, ki se izvajajo v prvih treh krogih programa, jih je 276 že prispevalo k doseganju konkretnih rezultatov, kot so:

- oblikovanje reforme za izvajanje digitalne strategije;
- priporočila za okrepitev zmogljivosti organov, ki izvajajo Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo;
- razvoj analize stroškov in koristi ter komunikacijske strategije, ki podpira posodobitev vodne poti;
- pilotni projekt za izboljšanje kakovosti priprave proračuna;
- priprava podrobnega priročnika za krizno upravljanje za nacionalni organ za reševanje bank.

ZAKLJUČEK

V tretjem letu programa za podporo strukturnim reformam se je **povpraševanje še povečalo**, saj je **27 držav članic** vložilo **580 zahtevkov za podporo** (v primerjavi s 24 državami članicami, ki so vložile 444 zahtevkov za podporo v okviru programa za podporo strukturnim reformam za leto 2018).

Na splošno se je v prvih 3 letih programa za podporo strukturnim reformam pokazalo, da lahko program nacionalnim organom pomaga opredeliti in odpraviti strukturne pomanjkljivosti in ozka grla pri oblikovanju in izvajanju reform. To dokazujejo številni **specifični rezultati**.

Čeprav so ti ukrepi namenjeni podpori procesa reform, **je država članica prejemnica odgovorna za učinkovito spremljanje dejavnosti in dejansko izvajanje reform**.

[2] Komisija mora v skladu s členom 16 uredbe o programu za podporo strukturnim reformam predložiti neodvisno poročilo o vmesni oceni. V njem opiše napredek pri doseganju doseganju ciljev programa, učinkovitost porabe virov in evropsko dodano vrednost programa ter nadaljnjo smotrnost ciljev in ukrepov.

Komisija bo v prihodnjih letih še naprej spremljala uporabo podpornih ukrepov ter izvajanje institucionalnih in upravnih reform ter reform, ki spodbujajo rast.